

BENEDEK-HORVÁTH BOGÁTA: CSALÁDMESÉK

„E földi vándorúton ama bizonyos hamuban sült pogácsa a család. Jó szava, szelleme a mesebeli hősnek. Aki nélküle indul, nagyobb veszedelmek közé kerül, sebezhetőbb minden tekintetben. Némelykor épp a legutolsó menedék... A család az, ahol zúzmarás időkben, titkon ünnepelhető a titok: az együvé tartozás tudata.” (Sütő András)

Öt történetet szeretnék elmesélni egy családról, ahol hét gyermek nevelkedik abban a gazdag érzelmi világban, melyben mesék, társasjátékok, beszélgetések, családi esték, sütés-főzés szövik át meg át a hétköznapiakat. Ebben a kis közösségben olyan varázslattal teltek a hét napjai, amilyenek máshol még az ünnepek sem. S bár az élmények többsége tényszerűen nem marad meg a gyermekekben, az általuk kiváltott érzelmek mind-mind mélyen elraktározódnak bennük, alakítva és gazdagítva őket és közösségeiket.

Első mese arról a kötelességről, ami valóban nem várhat

Anya feladatorientált volt, és egy család életében ennek előnyei mellett sok hátránya is van. A legnagyobb nehézséget az jelentette, hogy mindig csak az előtte álló megmérettetéseket látta – ha lehet, elefánt méretűre nagyítva –, míg a már elvégzett feladatok nem tűntek fel, vagy ha mégis, hát csak hangyányira zsugorítva. Sokáig élt abban a tévhitben, hogy ez a normális. Egy hattagú család háziasszonyaként nem is szabad máshogy éreznie, hiszen, ha csak egy rövid órára is elfeledkezne a rengeteg és halaszthatatlan feladatról, összedőlne az oly sok munkával felépített családi rend és béke kártyavára. És valóban, háziasszonyként talán tényleg nem gondolkodhat másként, de vajon anyaként és feleségként is ez a legmegfelelőbb látásmód? Erre a felvetésre 3 éves kislánya adta meg a választ, aki előszeretettel vette ki részét a házimunkából és ezt a legnagyobb természetességgel várta el alig 2 éves húgától is. Egyik nap teregetés közben segítettek a gyerekek, és miután Anya úgy látta, elég jól elboldogulnak a feladattal, rögtön valami más tennivaló után nézett – a háziasszonyoknál talán ezt hívják szakmai ártalomnak –, amikor is a következő rövid, de figyelemfelkeltő párbeszéd hangzott el két kisgyermek között:

- Zsombor! Megölelsz? - kérdezte a kislánya, miközben egy meglehetősen nagy, apa méretű póló kiterítésével küszködött, talán abban a reményben, hogy megszabadulhat, vagy legalább segítséget kaphat a nem éppen méretére szabott feladatban. A nagyfiú – húgára sem pillantva, minden figyelmét a munkának szentelve – csak ennyit mondott:

- Rékuskám, először kitergetek, utána majd megölelgetlek!

Anyának ott, akkor, abban a pillanatban végre megállt a kezében és a fejében is a munka, tudta, hogy ez a válasz neki szólt. Hány ölelést mulasztott már el? Hány visszafordíthatatlan pillanatról maradt már le, amik csak a gyermekeiről kellett volna hogy szóljanak? A jó példa

mégis ragadós? Vagy amit Anya a gyerekei elé élt az állandó munkálkodásával, az a legnagyobb jó szándéka ellenére sem nevezhető jónak?

Aznap este, mikor már mindketten elaludtak, hosszú idő után először nem rohant ki a szobából, hogy halaszthatatlan tennivalóinak szentelje az este hátralevő részét, hanem ott maradt mellettük, és csak nézte, ahogy alszanak.

Este Apával – a konyha rendberakása helyett - kibontottak egy üveg bort és meggyújtottak néhány gyertyát. Szerették a lángok által rajzolt pici fény visszatükröződését nézni az üvegpoharakon. Lekapcsolták a villanyt, és éjszakába, talán már hajnalba nyúlóan beszélgettek. Akkor, ott az asztal mellett ülve rádöbrentek, milyen rövid az az idő, amikor valóban a szülők jelentik a mindent. Hét, tíz, legfeljebb tizenkét év, aztán egyszerre csak észreveszik, hogy a gyerekek nem őket hívják, ha focizni szeretnének a parkban, vagy nem velük szeretnének megnézni egy filmet, nem őket kéri meg, hogy szervezzenek születésnapot – otthonra pedig pláne nem! –, nem velük akarnak korcsolyázni, úszni, kiállításra menni, később már nyaralni sem... és bár biztosan fájdalmas lesz ennek a felismerése, nem akarják bánni, hogy amikor még hívták őket, nem voltak mellettük. Az élet csupa kötelesség, de nem csak most, mindig az lesz, és a többi kötelesség várhat, amíg a gyerekeik felnőnek, mert nekik most a velük való idő minőségi eltöltése a feladatuk. Mindketten érezték, hogy ez egyáltalán nem lesz könnyű és nem megy majd magától. Ezt akarni kell, nagyon kell akarni, és minden nap újra és újra el kell határozni. A szülők akkor este azt is belátták, hogy nem lakásmagazinokba illő rendre és tisztaságra van most szükség – hanem otthonra, ahol a gyerekek is a rendrakás és takarítás részesei lehetnek, ahol közös játékot és nem görcsös feladatot jelent a házimunka – mert lehet zenét hallgatni, vicceket mesélni, találós kérdéseket mondani, vagy megölelni egymást közben. Szerették volna, hogy teljes értékű kapcsolat legyen gyermekeik és köztük, hogy ne csak a már kialakult nehézségeket kezeljék, hanem megpróbálják - lehetőségeikhez képest - megelőzni azokat, és mindezt az által, hogy jelen vannak a gyerekek mindennapjaiban. Az állandó jelenlétet nem rájuk telepedésként vagy állandó kiszolgálásként határozták meg, hanem közös erőfeszítésekben, lépéseik egymáshoz igazításában látták. A gyerekek ugyanis most elsősorban azt kérték, hogy az ölükben ülve hallgathassák a mesét, hogy a szülők részesei legyenek a képzeletük szülte játékoknak, ahol hercegnők várnak kiszabadításra, tigriseket kell legyőzni, és lábujjhegyen kell járni, suttogva beszélni, ha a játékbaba alszik. Ezek pedig mind, mind természetadta kötelességek, és nem várhatnak, mert később – más kötelességektől eltérően – nem bepótolhatók.

Második mese arról, amikor a három maradéktalanul osztható kettővel

Amíg a családban kicsik voltak a gyerekek, sokan mondták a szülőknek: nálatok még kicsik a problémák, kicsik a konfliktusok is. Lehet. De időnként ezek is örületbe kergették a szülőket. Legalábbis addig, amíg ők akarták irányítani, és állandóan, sokszor feleslegesen, kézben tartani a felmerülő nehézségeket.

Ilyen apró-cseprő, de a család élethelyzetéből kiindulva komoly problémát jelentett a gyerekeknél, hogy a liftben ki nyomhatja meg a gombot. Kezdetben, mikor még csak Zsombor és Réka érték fel a nyomógombos táblát, kevesebb volt a konfliktus, mert volt egy "lefele gomb felelős" és egy "felfele gomb felelős", így többnyire a liftes utazások - amikből napjában legalább kettő, de többnyire négy is volt -, kisebb nézeteltérésektől eltekintve - például, hogy Réka rendszeresen elfelejtette melyik is az ő posztja - nyugalomban teltek.

Mióta azonban Bulcsú is a nagyok közé tartozott, pontosabban a magasságát illetően pályázhatott a liftben betölthető szerepek egyikére, a helyzet fokozódott, ugyanis hárman voltak két gombra. Ekkor Anya úgy látta jónak, hogy irányítása alá vonja a kérdést, és hosszú monológokba fogott, miszerint napjában többször is utaznak a liftben, és mindenkire jut majd gombnyomás, nem kell sírni, veszekedni, nyugodjanak meg, a nagyok igazán megengedhetnék a kisebbnek, hogy ő is megnyomja, ő még kevésbé tudja kivárni az idejét, legyenek egy kicsit belátóbbak. De nem lettek. Ezeket a kezdetben csendes, majd hangerejükben ugyan egyre erősödő, de teljességében hasznavehetetlen mondatokat a gyerekeknél csak Anya utálta jobban, hát igen, ilyen is van. S mivel semmilyen célra nem vezetett jó szándékú beavatkozása a feladatok kiosztását illetően, azt leszámítva, hogy időnként az egész ház zengett, ha beszálltak a liftbe, és többnyire ettől a rutinszerű, de elengedhetetlen közlekedési formától - tekintve, hogy a harmadik emeleten laktak és a babakocsi állandó útitársuk volt -, már a reggeli ébredéskor görcsbe rándult Anya gyomra, úgy döntött, szülői büszkeség ide vagy oda, rájuk bízva a feladat megoldását.

Egyik reggel még az ajtón való kilépés előtt elmondta, hogy szeretné, ha egymás között beszélnek meg a liftes kérdést, és olyan megoldásra jutnának, ami mindenkinek jó. Ezzel le is vette a kezét az ügyről. És milyen jól tette! Zsombor kisvártatva elő is állt egy jól működő, bár szó szerint zötyögős megoldással: mindenki egy emelet gombját nyomhatja meg, vagyis Bulcsú lefelé a földszint gombot, felfelé az egyes gombot, Réka az egyes, illetve a kettés gombot, Zsombor a kettés, illetve a hármas gombot.

Ezután a szomszédok már csak onnan tudták, hogy ők utaznak a liftben, hogy szokatlanul nagy volt a csend és a lift a földszinttől a harmadikig minden emeleten egy pillanatra megállt.

Harmadik mese az útról, amin végig kell menni, de ahol a célt maga az út jelenti

A keddek voltak a legnehezebb napok. Apának nyolc órára kellett beérni a munkahelyére, így a nagyokat - a kicsikkel együtt - Anya vitte el az óvodába.

Reggel igyekeztek mindketten korán kelni, hogy legyen egy kis idejük ráhangolódni a napra. Minden a kezdésen múlik! Legkésőbb fél hétkor - mély lélegzetvétel után - ébresztették a gyerekeket. Minden perc be volt osztva az indulásig. Tehát Anya kikészítette a nagyok ruháját, Apa keltette őket, és amíg ébredtek, ő is elkészült. Ezalatt Anya bögrébe töltötte a kakaót, lefőzte a teát, szendvicset kent Apának és dobozba tette az ebédjét, majd keltette Bulcsút, aki szinte csukott szemmel jött ki a konyhába, bemászott az etetőszékébe és kereste az elmaradhatatlan reggeli innivalóját. Amíg ő a kakaóval ébredett, Anya is összekészült, majd ébresztette Álmost, aki nem volt túl hálás ezért, de a szoptatással gyorsan ki lehetett engesztelni, így sikerült arcára csalni a nap első mosolyát, amiért Anya hálásabb volt, mint bármikor máskor. Kedd reggelente ugyanis csak álmos, szúrós tekintetek és morcos megjegyzések jutottak a szülőknél: Anya! Sötétben lefeküdni szoktunk, nem felkelni! Vagy: Most sötét van, úgyhogy nem reggelizünk, hanem vacsorázunk!

Az öltözködés a reggel kritikus pontja volt. Zsombor ugyan teljesen egyedül öltözött már, de siettetni nem lehetett. Minden mozdulata kimért és megfontolt volt, a dolgok meghatározott és felboríthatatlan sorrendjével. Réka szintén egyedül öltözött, de nem mindegy, hogy mit vett fel. Csak lányos, hercegnős és nagyon pörgős szoknya jöhetett számításba, ha lehet, akkor nejlonharisnyával és lakkcipővel. Az időjárás természetesen teljesen mellékes. Bulcsú öltöztetését több dolog is megnehezítette. Az egyik, hogy egyedül szerette volna, de még nem tudta. Legalábbis felöltözni még nem, levetközni viszont igen, így igyekezett meglévő tudását és az öltözködést kombinálni: amit ráadtak, azt levette. Ha mégis csak túljutottak valamilyen furfangos módon az öltözködés kényes kérdésén, már csak a csizma és a kabát lett volna hátra, de ez is konfliktusba ütközött, ugyanis Bulcsú szandált akart venni, kabát pedig szerinte nem kell. Ilyenkor Anya egy kicsit hagyta, hadd gondolkozzon, ami a két télikabátja közötti választás lehetőségét jelentette számára.

Amíg Álmot overálba húzta, gyorsan átfuttatta tekintetét a már teljes menetszerelésben az ajtó előtt álló két nagyobb csemetén, csak hogy véletlenül se induljon el senki papucsban, vagy sál nélkül. Apa eközben jobb belátásra bírta Bulcsút a szandál kontra csizma kérdésében, és miután a téli lábbeli mellett tették le közösen a voksukat, végre kiléphettek az ajtón és irány az autó.

Egy autóba való beszállás önmagában talán nem kellene, hogy konfliktushelyzetet teremtsen. És a szülők úgy gondolták, hogy máshol nem is teremt, csak ebben a családban. Legalábbis keddenként. Annak ellenére, hogy mindenkinek meghatározott és állandó helye volt az autóban, hatan voltak hét helyre, és az első két ülés nem tartozott a gyerekek által választható helyek közé, a fennmaradó öt hely még mindig túl sok variációs lehetőséget jelentett négy gyermekük számára... úgy 625 félet... És természetesen mindegyikük másfajta variációban képzelte el az ültetést. Mivel azonban keddenként az időkeret viszonylag szűk volt, Apa már a liftben felhívta a figyelmüket arra, hogy mindenki a saját helyére ül, és az üléseket sem cserélgetik. Az autóba való beszálláskor mégis mindig akadt legalább egy valaki, aki azért könyörögött, hogy csak most az egyszer máshová ülhessen.

Végre elindultak. Először Apát vitték el az iskolába, aztán irány az óvoda. A két intézmény között mindösszesen egy 10 perces autópályát volt, de ennek sok mindenre elégnek kellett lenni. Miután ugyanis Apa kiszállt a kocsiból, Réka rádöbbsent, hogy reggel senki sem viccelt, amikor azt mondták, hogy oviba kell menni. Réka nem volt túl lelkes ovilátogató, így a kedd reggeli autózás lélekápolással kezdődött, mert Réka nem akart oviba menni. Miután megfutották a szokásos köröket, miszerint az oviban mindenki nagyon várja őt, hiányozna a lányoknak, ha nem menne, és ki fogja elmondani otthon az új verseket, mondókákat, ha ma nem megy, még maradt egy-két perc a közös éneklésre, ami mindenkit jókedvre derített, és mire kiszálltak az autóból, már egész vidám volt a hangulat, de sajnos csak addig, amíg be nem léptek az óvoda ajtaján, mert akkor végérvényesen kiderült, hogy ma is itt kell maradni.

Míg Rékának Anya segítette átöltözni és titkos cserét játszottak, vagyis mindketten adtak a másiknak valamit, ami aznap délelőtt nála volt, amíg újra nem találkoznak (például egy puszi, amit jó mélyre betesznek a zsebükbe, nehogy kiessen, vagy egy apró kavics, gomb), Bulcsú - aki még nem volt óvodás - levetkőzött és kereste a benti ruháját. Anyában lassan tetőzött a kedd reggeli káosz hangulat, mert már Álmosnak is sírásra görbült a szája. Szerencsére azonban időben érkeztek az oviba, még összevont csoport volt, így a puszi és a homlokukra rajzolt kis kereszt után, titkos ajándékkal a zsebükben, Zsombor és Réka együtt belibbennek a csoportszobába. Anya villámgyorsan öltöztette Bulcsút, ami nem volt egyszerű és időnként

vásári látványosságot jelentett, de pár perc múlva már újra az autóban ültek és Anya megkönnyebbült, mert mindenki idejében odaért, ahova kellett.

Ezek után irány haza, ahol összesen 20 percük volt a miniklubba történő indulásig. Pont annyi idő, hogy Anya összeszedje az autóban kitalált meséhez szükséges kellékeket, megetesse Álmost, betegyen egy mosást és beállítsa a gép időzítőjét, hogy pont akkorra végezzen, mire majd hazaérnek az óvodából a nagyokkal. A 20 perc a végéhez közeledett, lassan indulni kellett volna, de Bulcsú pont ilyenkor melegedett bele valami hihetetlenül izgalmas szerepjátékba. Ez nem más volt, mint a disznóvágás, ahol többnyire Álmos töltötte be a levágásra kerülő disznó szerepét - szóval ezt nem lehetett csak úgy abbahagyni, és természetesen ezt meg kellett érteni. Anya meg is értette és hagyott még pár percet a játékra, majd az egész öltözködési huzavonát kezdték előlről, mert csizma kell és nem szandál, a kabátot pedig nem hagyhatják otthon. Mire Álmost Anya magára kötötte, Bulcsú felpattant a motorjára és újra az utcán voltak, alig negyed órájuk maradt, hogy legyőzzék a valamivel több, mint egy kilométeres szupermaratonukat a miniklub helyszínéig. Ez a baba-mama klub volt az egyetlen nyugodt pontja a napnak, ahol kicsit mindannyian megpihentek.

A miniklub után szép lassan indultak haza, és az út, ami ugyan egy méterrel sem volt több hazafelé, mint amin jöttek, körülbelül egy órát vett igénybe. Mindannyian elfáradtak. Álmos elaludt a hordozóban, Bulcsú mérhetetlenül lassan vonszolta magát a motoron. A házuk előtt aztán újra autóba szálltak és irány az ovi. Mire leparkoltak, Bulcsú is elaludt és szabad vagy sem, de Anya otthagyta az autóban, mert két alvó gyerekkel bemenni az oviba és két másikat segíteni az öltözésben, ha szükséges... volt, hogy megpróbálta, többet nem teszi... Tehát az autósülésben alvó Álmost a karján ismét átlépte az óvoda küszöbét.

Fél kettőre értek haza az óvodából és ilyenkor volt két óra, ami csak az övük volt. Ezt igyekeztek tartalmasan eltölteni. Anya úgy, hogy megpróbált csak a gyerekekre koncentrálni, vagyis háttérbe szorítani minden olyan készletet, ami a nap rohanásában elmaradt háztartási teendők gyors elintézését sürgette. Egyik ilyen kedd délután már-már megoldhatatlan nézeteltérésbe ütközött a három nagyobb a játékválasztást illetően. Bulcsú azt akarta, hogy meséljenek, Réka egy több órát igénylő társasjátékot szemelt ki magának, Zsombor pedig olyan kártyajátékot választott, amit csak ketten lehet játszani, ráadásként Álmos csak akkor maradt csendben, ha ölben tartották. Anya hamar felmérte a helyzetet: nem tud megfelelő kompromisszumot kitalálni. Hát, ha ő nem, akkor a gyerekek igen.

Már jó ideje nem akarta megoldani helyettük a köztük felmerülő problémákat és rá kellett döbennie, hogy nincs is szükségük a segítségére. Együtt, nélküle, sokkal kreatívabbak voltak a konfliktusaik kezelésében.

Korábban úgy érezte, irányítania kell őket a megoldás megtalálásában, mert jobban átlátja a helyzetet, és ott kell lennie, hogy „megvédje” a vitában alul maradót. De rájött, hogy ezzel csak elmélyíti a köztük lévő feszültséget. Ha mindig valakinek a pártjára áll - még ha látszólag rá is szorul - nagy igyekezetében, hogy megvédje, ellene fordítja a többieket, és azt a jelzést küldi felé, hogy képtelen kiállni magáért, rászorul a segítségre, hogy megvédje önmagát és az igazát másokkal szemben. Vagyis megfosztja attól a lehetőségtől, hogy egyedül oldja meg a problémáit, és így elveszíti a hitét önmagában...

Ez alkalommal még idejében kiosont a szobából Álmossal a karján. A nagyok pedig alig három perc leforgása alatt előálltak a megoldással, és csak azért szóltak Anyának, mert a kivitelezéshez szükség volt rá is. A megállapodás szerint Anya mesélt Bulcsúnak, mert közben Álmost is ölben tudja tartani. Réka lemondott a társasjátékozásról, mert azt úgysem tudnák befejezni, Zsombor pedig Rékával kártyázott.

A két óra hamar elröppent, és a nagyokért megérkezett a nagymama, aki ovis tornára vitte őket. Mire Apa és a nagyok hazaértek, este fél hét lett, és kezdetét vette a nap legkimerítőbb része: a vacsoráztatás, fürdetés, fektetés. Erről a napszakról csak annyit - azoknak, akik még nem végzik nap, mint nap ezt a ceremóniát -, hogy a szülők akkor is elfáradtak volna benne, ha a nap mindjárt ezzel a sorozattevékenységgel indult volna, így talán érthető, hogy egy mozgalmas nap lezárásaként végképp kimerítő volt.

Este nyolc órára a három kisebb már aludt. Zsombor még könyvet nézegetett az ágyában, Anya pedig úgy érezte végre véget ért a nap. Legalábbis, ami az Ő „munkahelyének” időbeosztását jelentette. Következett pár óra szabadság - többnyire éjfélig, amikor is Álmos első etetésével indult az éjszakai műszak. De addig volt négy teljes óra, és Apával elindultak, hogy kettesben töltsék az estét. Ez volt minden kedd, illetve az egész hét csúcspontja. Egy ilyen fizikailag, és volt, hogy lelkileg is kimerítő nap után - amikor még a reggeli elválás is sietve történt -, az ajtón kilépve az első ölelés csendjében végre mindketten megérkeztek egymáshoz. Anya pedig megelégedettséggel nyugtázta, hogy minden héten csak egy kedd van, és a következő heti megmérettetés előtt még hat csodálatos napjuk lesz.

Negyedik mese az elengedésről

A gyerekek már heten voltak, a kis lakásból – Apa régi vágya szerint - ház lett, az egyetlen gyerekszobából négy, a Szülők külön hálósobát kaptak. A városi parkok helyett a kertben játszott a csapat, legalábbis a kisebbek, mert négyen már kamaszok voltak, saját útjuk lassan kibontakozott, önállóságuk erősödött. Feladataik, és ezekkel együtt külső-belső küzdelmeik is gyarapodtak, egyre kevesebbet voltak otthon, de a péntek esték mégis kivételt jelentettek.

A családi esték hagyománya hétről hétre - meccsről, edzésről, barátoktól - mindenkit haza vonzott. Egy-egy ilyen estére a Szülők külön meghívót küldtek mindenkinek, amiben szerepelt az este programja, hogy kinek mivel kell készülni, illetve milyen öltözetben kell megjelenni. Volt olyan alkalom, amikor egy vicc, egy zene, egy találós kérdés, egy előre elkészített kreatív alkotás volt a beugró az estére.

Az egyik ilyen péntek este a szülők egy különleges feladattal készültek. Egy nagy lapot sok kis egybevágó darabba vágtak. A darabokból mindenki húzott. A feladat egy nagy téglalap kirakása volt közösen, úgy, hogy nem lehetett megszólalni. Nagy lelkesedéssel vágtak bele, de hamar kiderült, hogy nem ugyanúgy képzelik el a kivitelezést. A másoknak tanácsot adni vagy a lapjához hozzányúlani azonban nem lehetett. Hosszú idő, sok türelem, és még több hol nehéz, hol vidám csend után végül mégis elkészült a család téglalapja, amiben személyiségüktől, képességeiktől függetlenül mindannyian benne voltak. A feladat a család minden tagjának szellemi, de elsősorban érzelmi energiáját kívánta és a Szülők hálásak voltak a közös sikerért. Ma már látják, hogy az alapok jók. Mindegyik gyermek tarisznyájában ott van a hamuban sült pogácsa. Fel vannak vértézve minden olyan képességgel, ami ahhoz szükséges, hogy megállják a helyüket, akár mekkora sárkánnyal is találják szemben magukat. Érheti őket vihar, valóra válhatnak leginkább dédelgetett álmaik, minden kudarc és siker elfogadására, megélésére készen állnak. Erős érzelmi háló feszül közöttük, és bármi is rezgeti meg ezt a finoman szőtt kapcsolatot, mindannyian rezonálnak majd rá. Tudják, hogy egymásra mindig számíthatnak, és tudják, hogy ott vannak mögöttük a szülők, amíg még lehet. Már csak hátvédként, de biztos pontként. A problémáikat nem oldják meg helyettük. Eddig sem tették. Hagyják, hogy lelki csomóikat maguk bogozgassák, belső küzdelmeiket maguk vívják meg, nem kínálnak megoldást a nehézségeikre. Ez is az elengedés része. Egy nagyon nehéz része! Hallgatni, csendben figyelni, távolról kísérni. Ennyi kell.

Sokan kérdezték a szülőket, hogyan lehet ennyi gyerekkel egyről a kettőre jutni, előrébb lépni, feljebb kerülni? A válasz mindig két mosoly közül érkezett.

A szülők ugyanis nem az anyagiakban látták a fejlődés értékét, hanem abban, hogy saját szüleikhez képest mennyivel jutottak előrébb az önismeretükben, házasságukban, gyermekeikkel való kapcsolatukban, konfliktusaik helyes kezelésében, és abban, hogy felismerjék, az életet nem azok a pillanatok teszik boldoggá, amikor nagy és különleges dolgok történnek meg velük – ezekből viszonylag kevés van –, hanem azok a napok, amikor a maguk teljességében tudnak megélni, akár örömet, akár bánatot, akár jót, akár rosszat hoznak. Ezekben gyarapodni pedig leginkább gyerekekkel lehet, sőt, minél többen vannak, annál nagyobb az előrejutás mértéke. Így látják ők, és ezt az örökséget szeretnék átadni gyermekeiknek is, hiszen egyszer majd új történet kezdődik, a szereplők ugyan nem változnak, csak a szerepek újulnak meg. Örök körforgás. A szülőkből nagyszülők lesznek, a gyerekekből szülők, és majd érkeznek az unokák. Isten áldása legyen Mindannyiukon!

Ötödik mese a kezdetről, ami most mégis a ráadás

A Szülők már sok éve házasok voltak, mikor végre eljutottak kettesben egy esküvőre. Csinosan felöltöztek, inkább egymásnak, mint az alkalomnak. Egy pár órára újra úgy érezték, mintha most kezdődne minden. Kicsit játszottak is egymással. A vacsora alatt mintha ismerkednének, a táncparketten kezdetben csak a gyorsabb számokra álltak be. Sokat beszélgettek, újra és újra megölelték egymást, és környezetüket teljesen kizárva csókolóztak úgy, ahogy csak azok tudnak, akiknek kapcsolatára nem telepedett még rá a megszokás, a hétköznapi olykor nyomasztó egysíkúsága, vagy éppen a már gyerekesekre jellemző állandó és fárasztó mozgalmasság - de ők tudtak, és voltak, akik felfigyeltek erre. Anyát észrevette néhány lány, akik egyetemen évfolyamtársai voltak, és akikkel Anya sok-sok éve nem találkozott már. Bár csak látásból ismerték egymást az egyetemen is, azért váltottak pár szót udvariasságból. Közben lassabb számokat kezdett játszani a zenekar és a Szülők visszatértek a tánchoz, ahol újra elmélyülhettek egymásban. Az este hátralévő részében zárt kettősüket nem bontotta meg semmilyen külső körülmény, a lakodalom csupán színpad volt kettőjük táncához.

Másnap Anya üzenetet kapott az egyik lánytól, akivel előző nap találkoztak, csak egy kérdés állt benne: Összejöttetek? Először nem is értette. Összejönni? Kivel? Aztán lassan elégedett mosoly futott át az arcán, de az üzenetre csak egyetlen szóval válaszolt: Igen! – és csak magában tette hozzá: közel húsz évvel ezelőtt; majd biztos, ami biztos egy mosolygó fejet is nyomott a felkiáltójel után. Miért magyarázkodik?

A lányok közel 40 évesen talán a párkeresés időszakában vannak, míg mögöttük ott van 15 év szentségi házasság megtartó kegyelme és annak ajándékeként hét gyermek. Ennél több bizonyíték nem kell...